

**ELEKTRONİK HABERLEŞME
SEKTÖRÜNDE GELİŞMELER BÜLTENİ**

**Sektörel Araştırma ve Strateji Geliőtirme
Dairesi Başkanlığı**

Mart 2013

SAYI: 63

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ.....	i
1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER	1
ALMANYA	1
FRANSA.....	3
İTALYA	5
KORE	6
İSVEÇ.....	6
İNGİLTERE	7
İRLANDA.....	12
HOLLANDA.....	13
İSPANYA.....	14
ABD	15
2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER.....	19
BEREC	19
ITU.....	20
CEPT	21
OECD.....	23
GSMA.....	25
RCC.....	26

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

ŞEKİL 1: GENİŞBANT BAĞLANILABİLİRLİĞİ VE İNTERNET KULLANIMI	10
ŞEKİL 2: GENİŞBANT ÜCRETLERİ VE TÜKETİCİLERİN SEÇİMLERİ.....	10
ŞEKİL 3: İNGİLTERE'DE 3N VE 4N'İN GELİŞİMİ.....	11

ÇİZELGELERİN LİSTESİ

ÇİZELGE 1: ALMANYA'NIN EN BÜYÜK KABLO İŞLETMELERİ	2
ÇİZELGE 2: İTALYA TELEKOM'UN YAPA ÜCRETLERİ İÇİN AGCOM'UN ÖNERİSİ.....	5
ÇİZELGE 3: İNGİLTERE'DE ORTALAMA SABİT GENİŞBANT HIZI	8

YÖNETİCİ ÖZETİ

Diğer ülke ve uluslararası kuruluşların/birliklerin tecrübelerinden istifade edilmesi ve gündemlerinin takip edilmesi amacıyla söz konusu ülkelerin, uluslararası kuruluş ve birliklerin elektronik haberleşme sektörlerindeki gelişmelerden derlenen “Elektronik Haberleşme Sektöründe Gelişmeler Bülteni” her ay hazırlanmakta ve kamuoyuna duyurulmaktadır.

2013 yılının ilk bülteninden itibaren, düzenleme konularında önemli yere sahip Avrupa ülkelerinin takibine devam edilmekle birlikte, aynı zamanda ABD ve Kore gibi özellikle genişbant altyapılarının gelişmiş olduğu ülkelerdeki düzenlemeler ile elektronik haberleşme sektörüne ilişkin uluslararası kuruluş ve birliklerin gündemlerinin de takip edilmesinin katkı sağlayacağı düşüncesiyle, bu tür kuruluşlar ve yukarıda zikredilen ülkelerdeki gelişmelere de bültende yer vermeye başlanmıştır.

Bu kapsamda; 2013 yılı Mart ayı bülteninde Almanya, Fransa, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İsveç, İtalya, İspanya, ABD gibi ülkeler ile CEPT (European Conference of Postal and Telecommunications Administrations, Avrupa Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Konferansı), ITU (International Telecommunication Union, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği), BEREC (Body of European Regulators for Electronic Communications, Avrupa Elektronik Haberleşme Düzenleyicileri Grubu), OECD (Organization for Economic Cooperation and Development, Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü), RCC (Bağımsız Devletler Topluluğu Haberleşme Birliği) ve GSMA (GSM Association, GSM Birliği) gibi uluslararası kuruluş ve birliklerdeki gelişmelere yer verilmiştir.

Bu bültenin hazırlanmasında genel olarak; Cullen International Telecom Big Five Update ve BMI Europe Telecommunication Insight raporlarının yanı sıra ilgili ülkelerin düzenleyicilerinin ve uluslararası kuruluşların/birliklerin internet sayfalarından faydalanılmıştır. Bu kapsamda, 2013 Mart Ayı Elektronik Haberleşme Sektöründe Gelişmeler Bülteninde yer alan gelişmeler aşağıda özetlenmektedir:

- Almanya düzenleyici kurumu BNetzA, düzenleyici yükümlülükleri ve mobil sonlandırma ücretleri (MTRs) konusundaki taslak kararlarını 31 Ocak 2013 tarihinde Avrupa Komisyonu'na ve diğer ulusal düzenleyici kurumlara bildirmiştir.
- Almanya rekabet kurumu Bundeskartellamt, Almanya'nın üçüncü en büyük kablo şebeke işletmecisi Tele Columbus'un Kabel Deutschland Holding (KDG) tarafından satın alınmasına izin vermemiştir.
- Fransa'da altyapı rekabetinin sağlanması açısından Fransa Rekabet Kurumu nüfusun yoğun olduğu bölgelerde aktif şebeke ekipmanı paylaşımının sınırlandırılmasını önermektedir.
- Fransa düzenleyici kurumu ARCEP, Bouygues Telekom'un 1800 MHz bandını Ekim 2013'ten itibaren 4G hizmetler için kullanılmasına izin vermiştir. Bununla beraber, Bouygues Telekom 1800 MHz frekansının %10'unu boşaltmak durumunda kalacaktır.
- İtalya Düzenleyici Kurumu Agcom, İtalya Telekom'un önerdiği bakır Yerel Ağın Paylaşımına Açılmasına (YAPA) ilişkin 2013 yılı referans teklifini onaylamak amacıyla hazırladığı taslak kararını 26 Nisan 2013 tarihine kadar kamuoyu ile istişare etmektedir.
- Agcom, SMS sonlandırma toptan pazarında zaman içerisinde yeterli rekabetin oluştuğunu varsaydığı için bu hizmetleri düzenlememe kararı almıştır.
- Kore Times, Kore İletişim Komisyonu'nun mobil şebeke imtiyazı için iki şirketin başvuru talebini reddettiğini bildirmiştir.
- İsveç mobil şebeke işletmecisi Telia mobil paylaşımli erişim aboneliği modeli açıklayan ilk Avrupalı işletmeci olmuştur. Bu yeni abonelik modeli, aile üyeleri ve küçük şirketler için bireysel abonelikler yoluyla ses dışındaki içerik ve hizmetlere erişimin nispeten yüksek maliyetlerini tanımlayan ve çözen bir hamle olarak değerlendirilmektedir.

- İngiltere düzenleyici kurumu OFCOM'un 14 Mart 2013 tarihli çalışmasına göre İngiltere'de ortalama sabit genişbant hızı Mayıs 2012'den Kasım 2012'ye kadar geçen altı aylık sürede yaklaşık %30 oranında artarak 12Mbps'ye ulaşmıştır.
- İngiltere'nin dördüncü büyük mobil telefon işletmecisi Hutchison Telecoms (3 UK), 2012 yılında rakiplerine göre daha fazla abone sahibi olmuştur. Bunun temel sebebi işletmecinin işletmekte olduğu ve sıkıntılı ekonomik dönemlerde tüketicileri daha fazla cezbeden fiyat yedekleme stratejisidir.
- İrlanda düzenleyici kurumu ComReg tarafından "Makinalar Arası Haberleşmede Numaralandırma" konulu istişare raporu, 28 Mart 2013 tarihinde yayımlanmıştır. İrlanda'da M2M kapsamında tahsis edilen numara sayısının mevcut durumda yeterli olduğu, ancak orta ve uzun vadede M2M (Makineler Arası İletişim-Machine to Machine) uygulamalarının oldukça artacak olmasından dolayı ilgili rapor hazırlanmış ve konu gündemlerine alınmıştır.
- Hollanda Düzenleyici Kurumu OPTA (Yeni adıyla ACM) 2012 yılı üçüncü çeyrek pazar verilerini yayımlamıştır. Buna göre, mobil pazarda üçüncü çeyrek itibariyle toplam mobil hat sayısının 22 milyona yaklaştığı, bunun 10 milyondan fazlasını faturalı abonelerin oluşturduğu, 5 milyon'un üzerinde seyreden ön ödemeli abonelerin yanı sıra Sanal Mobil Şebeke Hizmeti (SMŞH) işletmecilerinden hizmet alan abone sayısının da 3 milyonu geçtiği, M2M hatlarının sayısının ise 1,1 milyonu aştığı görülmektedir.
- İspanya düzenleyici kurumu CMT, 2012 yılı Kasım ayında yapılan bir kamuoyu danışma sonuçlarını takiben, yeni nesil erişim (Next Generation Access-NGA) üzerinde düzenlenen toptan genişbant erişim (Wholesale Broadband Access-WBA) hizmetleri için maliyet odaklı fiyat belirlerken vergi öncesi ağırlıklı ortalama sermaye maliyet hesaplamasını (AOSM) dâhil ederek, risk primini %4,81 olarak belirlemiştir.
- FCC 21 Mart 2013 tarihi itibariyle "Herkes Bağlı" adı altında ülke çapında bir kampanya başlatmıştır. Kampanyanın amacı Amerikan vatandaşlarını sayısal uçuruma karşı ücretsiz eğitmek, düşük ücretli internet erişimi ve bilgisayar sağlayarak bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanma oranlarını arttırmaya çalışmaktır.
- CEPT'in Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Avrupa Konferansının 33. Elektronik Haberleşme Komitesi (ECC) toplantısı 5-8 Mart tarihleri arasında

Bratislava (Slovakya)'da gerçekleştirilmiştir ve ECC kısa mesafeli cihazların teknik koşulları hakkında Avrupa Komisyonu'na verilmek üzere önemli bir dizi tavsiyeyi kabul etmiştir.

- ECC çalışması (özellikle 19, 40, 41 ve 42 sayılı CEPT Raporları), GSM (900 ve 1800 MHz aralıkları) için kullanılan frekanslarda diğer teknolojilere izin vermek amacıyla 2009 ve 2011'de alınan AB Kararlarının temeli olmuştur.
- Avrupa Elektronik Haberleşme Düzenleyicileri Grubu (BEREC), 2013'ün ilk Genel Kurulu'nda Avrupa Komisyonu'nun Maliyet Esaslılık ve Ayrım Gözetmemeye İlişkin Taslak Tavsiyesine görüşünü açıklamıştır. Bu kapsamda BEREC, Avrupa genelinde genişbant yatırımlarının geliştirilmesi ve aynı zamanda rekabetin teşvik edilmesi hedeflerine bağlılığını bir kez daha yinelemiştir.
- 3-5 Temmuz 2013 tarihlerinde, ITU tarafından gerçekleştirilecek 13'üncü Düzenleyiciler Sempozyumu, Polonya'da düzenlenecektir.
- GSMA'nın Genel Direktörü Anne Bouverot Mart ayında Brüksel'de gerçekleştirilen Avrupa Konseyi toplantısında Avrupa telekomünikasyon pazarına ilişkin olarak yaptığı açıklamada; Avrupa Komisyonu'nu, Avrupa'nın Sayısal Gündemindeki hedeflere ulaşmak için gerekli telekom altyapı yatırımlarını teşvik etmek amacıyla düzenleyici reform başlatmaya çağırmıştır.
- Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) kapsamında, 12-15 Mart 2013 tarihlerinde Moskova kentinde, Rusya Federasyonu İletişim İdaresi ile UPU (Universal Postal Union-Evrensel Posta Birliği) Uluslararası Bürosu EMS (Elektronik Mesaj Servisi) Departmanı tarafından EMS servis sunucuları uzmanlarına yönelik uluslararası çalıştay düzenlenmiştir.

1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER

ALMANYA

1. Mobil Toptan Satış

Almanya Düzenleyici Kurumu BNetzA, düzenleyici yükümlülükleri ve mobil sonlandırma ücretleri konusundaki taslak kararlarını 31 Ocak 2013 tarihinde Avrupa Komisyonuna ve diğer ulusal düzenleyici kurumlara bildirmiştir.

Fiyat kontrolünün sabit ve mobil sonlandırma ücretleri hakkındaki Komisyon'un tavsiye kararında istenildiği gibi pür uzun dönemli artan maliyet (pure LRIC, Long-Run Incremental Cost) yöntemine göre değil, uzun dönemli artan maliyet (LRIC) yöntemine dayalı olması gerektiği için Komisyon faz II soruşturmasını açmıştır.

Komisyon, sadece Alman tüketicilerin değil, aynı zamanda Alman mobil işletmecilerini çapraz sübvansedecek olan diğer ülkelerdeki tüketicilerin de çok yüksek fiyatlar ödeyeceğinden endişe etmektedir.

Komisyonun mektubu önümüzdeki günlerde yayınlanacaktır. Mektup BEREC, Komisyon ve BNetzA'nın anlaşmazlığını çözmek için çalışacağı Çerçeve Direktifinin Madde 7/a'sına göre prosedürü bildirmektedir. Komisyon, bu durumda veto gücüne sahip değildir.

BNetzA'nın bildiri 2012 yılında yaptığı daha önceki önerisinden farklı değildir:

- Erişim, ortak yerleşim, ayrımcılık yapmama, referans teklif ve fiyat kontrolü yayımlama konularındaki taslak çözümler, BNetzA tarafından Nisan 2012'de önerilen ve mobil şebeke işletmecilerine Ağustos 2012'de geçici olarak zorunlu tutulan önerilere karşılık gelmektedir.
- Önerilen mobil sonlandırma ücretleri, Kasım 2012'de geçici olarak mobil şebeke işletmecilerine zorunlu tutulan ücretlerle aynıdır: Kasım 2013'e kadar 1,79 avro sent/dakika ve Aralık 2013'ten Kasım 2014'e kadar 1,85 avro sent/dakika olacaktır.

Mobil sanal şebeke işletmecisi Lycamobile, aynı çözümlere (referans teklif yayımlama yükümlülüğü hariç) ve aynı mobil sonlandırma ücretlerine tabi olacaktır.

Lycamobile, Almanya'da kalan tek mobil sanal şebeke işletmecisidir. Ring, mobil sanal şebeke işletmeciliğini bırakmış, Telogic için (eski Vistream) ise iflas davası bulunmaktadır.

BNetzA, pür LRIC yöntemine değil LRIC yöntemine dayalı olacak yeni sabit sonlandırma ücretleri ile ilgili taslak kararları henüz bildirmemiştir.

2. Rekabet Kurumundan Kablo Şirketlerinin Birleşmesine Yasaklama

Almanya rekabet kurumu Bundeskartellamt, Almanya'nın üçüncü en büyük kablo şebeke işletmecisi Tele Columbus'un Kabel Deutschland Holding (KDG) tarafından satın alınmasına izin vermemiştir.

Bundeskartellamt'a göre, Tele Columbus Doğu Almanya'nın kentsel alanlarında KDG'nin başlıca rakibidir. KDG, birleşmeden sonra Berlin, Dresden ve Cottbus'da Tele Columbus'un şehir şebekelerini elden çıkarmayı teklif etmiş ancak Bundeskartellamt önemli ölçüde daha büyük elden çıkarmalar istemiştir. Karara bir ay içinde Düsseldorf Yüksek Eyalet Mahkemesi'nde itiraz edilebilecektir.

Çizelge 1: Almanya'nın En Büyük Kablo İşletmecileri

Adı	Sahibi ve tarihi	Hizmet alanı ve abone sayısı
Kabel Deutschland KDG)	- % 100 halka açık hisseler - 2002 yılında, Bundeskartellamt, Liberty Media (daha sonra Liberty Global oldu) tarafından edinimini yasaklamıştır.	- 16 eyaletin 13'ü - 8,5 milyon hane
Unitymedia KabelBW	- % 100'ü Liberty Global'a (LGI) ait - LGI, 2009 yılında Unitymedia'yı (Hesse ve North Rhine-Westphalia) ve 2012 yılında KabelBW'yi (Baden-Württemberg) satın almıştır.	- 16 eyaletin 3'ü - 7 milyon hane
Tele Columbus	- Finansal yatırımcılar - Bir finansal yatırımcılar grubu 2005 yılında Orion Cable'yi kurmuş ve bir çok bölgesel işletmeyi satın	- Bölgesel - Doğu Almanya'da 1,2 milyon hane - Hesse ve Kuzey-Ren

Adı	Sahibi ve tarihi	Hizmet alanı ve abone sayısı
	almıştır. Ancak, girişim başarılı değildir. 2009 yılında Orion ona kredi veren bir konsorsiyuma Tele Columbus'u satmıştır.	Vestfalya'da 0,4 milyon hane
PrimaCom	- Finansal yatırımcılar - 2007 yılında Orion Cable tarafından satın alınmış, 2010 yılında Medfort S.à.r.l.'ye satılmıştır.	- Bölgesel - 1 milyon hane

1. Mobil Toptan Hizmetler – Rekabet Kurumu'nun Kararı

Altyapı rekabetinin sağlanması açısından Fransa Rekabet Kurumu nüfusun yoğun olduğu bölgelerde aktif şebeke ekipmanı paylaşımının sınırlandırılmasını önermektedir. Rekabet Kurumuna göre aktif şebeke ekipmanı paylaşımı, çok miktarda hassas bilgi paylaşımını gerektirdiği için risklidir.

Rekabet Kurumu, nüfus yoğunluğunun söz konusu olduğu yerlerde spektrum paylaşımının ise, bu tür bir paylaşımın, çekirdek şebeke unsurlarını birlikte kontrol etmeyi gerektirmesi ve işletmecilerin radyo erişim şebekesi üzerinden sunulan hizmetleri farklılaştırmasını kısıtlaması nedeniyle daha riskli olduğunu belirtmektedir.

Nüfus yoğunluğu olan bölgeler birçok işletmecinin aynı anda, bağımsız olarak hizmet verdiği ve kar elde edebildiği bölgelerdir. Nüfusun seyrek olarak dağıldığı bölgelerde ise pasif veya aktif mobil şebeke paylaşımında bir sorun görülmemektedir.

Diğer taraftan Rekabet Kurumu, ulusal dolaşımın uygulanabileceğini ancak uygulanabileceği zaman aralığının kısıtlanması gerektiğini, aksi takdirde rekabet açısından bir risk oluşturacağını ve yeni işletmecilerin altyapı kurma çalışmalarını yavaşlatacağını, ayrıca, ulusal dolaşım hususunun düzenlenmesi gerektiğini, sadece ticari sözleşmeler yoluyla ele alınmasının uygun olmayacağını ifade etmiştir.

2. Perakende Hizmetler

Ekonomi Bakanlığı, özel sektör ve kamudaki uzmanların bir araya geldiği ve hükümete danışmanlık yapan bağımsız bir yapıya sahip Ulusal Sayısal Konsey'in, şebeke tarafsızlığına ilişkin bir hükmün Haberleşme Özgürlüğü Kanununa eklenmesine ilişkin teklifini desteklemektedir. Söz konusu hükümde; "*Haberleşme şebekeleri, altyapıları ve elektronik haberleşme hizmetlerinin tarafsızlığı, ayırım gözetmeyen, adil ve şeffaf koşullarla bilgiye ve ifade özgürlüğünün sağlandığı araçlara erişimi garanti eder*" denilmesi önerilmektedir.

Ulusal Sayısal Konsey'e göre bu hüküm; iletişim ve ifade özgürlüğünün ve bu hakların engellenmesi, filtrelenmesi ve trafik yönetimi gibi hususlara karşı garanti altına alınması için zorunludur. Yine Konsey'e göre şebeke tarafsızlığı temel bir haktır ve dolayısıyla uygulaması bir yargıç tarafından kontrol edilebilmelidir.

3. Radyo Spektrum – 1800 MHz'in Yeniden Tahsisi

Fransa düzenleyici kurumu ARCEP, Bouygues Telekom'un 1800 MHz bandını Ekim 2013'ten itibaren 4G hizmetler için kullanmasına izin vermiştir. Bununla beraber, Bouygues Telekom 1800 MHz frekansının %10'unu boşaltmak durumunda kalacaktır.

Mevcut durumda yoğun nüfuslu alanlarda Bouygues Telekom 1800 MHz spektrumunda 53,2 MHz'e sahipken, Orange ve SFR 47,6 MHz spektruma sahiptir. Ancak Ekim 2013'ten itibaren spektrum bu işletmeciler arasında eşit dağıtılacaktır. Piyasaya en son giren Free Mobile ise bu bantta spektruma sahip değildir.

1. YAPA için Daha Düşük Aylık Ücret Önerisi

İtalya Düzenleyici Kurumu Agcom, İtalya Telekom'un 2013 yılı için önerdiği bakır Yerel Ağın Paylaşımına Açılmasına (YAPA) ilişkin referans teklifini onaylamak amacıyla hazırladığı taslak kararını 26 Nisan 2013 tarihine kadar kamuoyu ile istişare etmektedir. Üç yıllık fiyat artışından sonra tam erişim aylık kira ücreti için teklif edilen fiyat aralığı mevcut ücretlerde bir azalma anlamına gelmektedir.

AGCOM, söz konusu taslak kararın kamu istişare sonuçlarına göre kesin ücretleri belirleyecek ve bu karar ile belirlenen ücretler 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren geriye dönük olarak uygulanacaktır. Ayrıca Agcom şu anda pazar analizinin bir sonraki aşamasında uygulanacak ücretleri belirlemek amacıyla da bir çalışma yapmaktadır. Bu aşamada belirlenecek ücretler 2014-2016 yılları arasında geçerli olacaktır.

Çizelge 2: İtalya Telekom'un YAPA Ücretleri için Agcom'un Önerisi

Hizmetler (aktif Hatlar)		Ücretler (avro)	
		2012	Önerilen (2013)
YAPA	Aylık kira	9,28	8,62-9,25
	Numara taşınabilirliği ile bir kez	37,35	40,71
	Numara taşımadan bir kez	35,91	36,41
Alt Ağın Paylaşımına Açılması	Aylık kira	6,19	5,75-6,17
	Numara taşınabilirliği ile bir kez	32,96	31,10
	Numara taşımadan bir kez	28,86	26,80
Paylaşımlı Erişim	Aylık kira	1,35	0,79-0,96
	Bir kez	18,33	36,41

3. SMS Sonlandırma Ücretleri

Agcom, SMS sonlandırma toptan pazarında zaman içerisinde yeterli rekabetin oluştuğunu varsaydığı için bu hizmetleri düzenlememe kararı almıştır. Avrupa Komisyonu Ocak 2013 tarihinde kendisine tebliğ edilen Agcom'un bu taslak kararı

üzerinde herhangi bir yorum yapmamıştır. Avrupa Birliği kapsamında SMS sonlandırma toptan pazarı Danimarka, Polonya ve Fransa'da düzenlenmektedir.

KORE

1. Yeni Mobil İşletmeci Lisansı Tekliflerinin Reddedilmesi

Kore Times, Kore İletişim Komisyonu'nun mobil şebeke imtiyazı için iki şirketin başvuru talebini reddettiğini bildirmiştir. Benzer şekilde bu iki şirketin Aralık 2011 tarihinden önceki başvurularının da reddedildiği bildirilmiştir.

Son uygulama, lisans sahibi olmada düzenleyici onayının alınabilmesi için 100 üzerinden en az 70 puan alınması gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu başvuruda KMI ve IST sırasıyla 64,21 ve 60,08 puan alabilmişlerdir. Kore İletişim Komisyonu'nun belirsiz iş planları, finansal istikrar ve teknoloji ile ilgili bilgi eksikliği de dahil olmak üzere puanlamada birçok faktörü dikkate aldığı belirtilmektedir¹.

İSVEÇ

1. Telia Mobile Paylaşımlı Erişim Aboneliği Modeli Açıklayan İlk Avrupalı İşletmeci

Bu yeni abonelik modeli, aile üyeleri ve küçük şirketler için bireysel abonelikler yoluyla ses dışındaki içerik ve hizmetlere erişmenin nispeten yüksek maliyetlerini tanımlayan ve çözen bir hamle olarak değerlendirilmektedir. Yeni abonelik planının şu ana kadar aboneler tarafından çok ilgi gösterilmeyen, Telia'nın 4N mobil (LTE) hizmetinin yaygınlaşmasına katkı yapabileceği düşünülmektedir.

¹ Konuya ilişkin detaylı bilgiye

<http://www.telegeography.com/products/commsupdate/articles/2013/02/04/kcc-turns-down-bids-from-two-companies-for-new-mobile-operator-licence/> linkinden ulaşılabilmektedir.

Telia Mobile, İsveçlilerin üçte ikisinden fazlasının akıllı telefona sahip olduğunu, her beş İsveçliden birinin tablet bilgisayar kullandığını ve ortalama bir hanede üçten fazla aktif mobil abonelik bulunduğunu belirtmektedir. Bu trend son birkaç yılda İsveç mobil işletmecilerinin ses dışındaki hizmet gelirlerinde hızlı büyüme tecrübe etmesini sağlamıştır. Ancak artan veri kullanım ihtiyacı sebebiyle aylık faturaların yükselmesi ile tüketicilerin harcama eğilimlerinin azalmasından da çekinilmektedir. Bu nedenle paylaşımlı veri planları getiren yeni abonelik modelinin zamanında yapılmış ancak riskli bir hamle olduğu değerlendirilmektedir.

Tüketicilerin bundan böyle mobil aboneliklerine, akıllı telefonlar, tablet bilgisayarlar, medya oynatıcılar, akıllı televizyonlar, sayısal fotoğraf makineleri ve arabaların da dâhil olduğu birçok cihaz ile bağlanmaları mümkün olacaktır. Aboneliğin veri kotasını aile üyeleri ve çalışanlar arasında dağıtmanın mümkün olması ile aylık faturalar daha kontrol edilebilir hale gelecektir. Telia paylaşılan veri planı ile daha fazla müşteri çekmeyi ve elde tutmayı planlamaktadır.

Bu yeni model dâhilinde aboneler 4N şebekesine bağlanabilecekleri gibi, sınırsız arama, yazılı ve video mesaj hakkına da sahip olacaktır. Veri kotası 2GB ile 10GB arasında değişebilecektir. Ancak bu miktarın ihtiyaçlara göre gözden geçirilebileceği belirtilmektedir. Esas abonelik 399SEK olarak fiyatlandırılmaktadır. Mobil telefonla bağlanmanın ücreti 149SEK'ten başlayacak, diğer cihazlar ise 29SEK gibi bir ücretle bağlanabilecektir.

İNGİLTERE

1. İngiltere'deki Ortalama Sabit Genişbant Hızı 12 Mbps

İngiltere düzenleyici kurumu OFCOM'un 14 Mart 2013 tarihli çalışmasına göre İngiltere'de ortalama sabit genişbant hızı Mayıs 2012'den Kasım 2012'ye kadar geçen altı aylık sürede yaklaşık %30 oranında artarak 12 Mbps'ye ulaşmıştır. Bunun en önemli sebeplerinden biri süper hızlı hizmetler olarak adlandırılan hizmetlerin

kullanımının yaygınlaşması olsa da, hız değerleri 2008 yılının değerleriyle karşılaştırıldığında artışın sadece süper hızlı hizmetlere bağlı olmadığı, bu tür hizmetlerin hâlihazırda var olan artışı ivmelendirdiği görülmektedir çünkü 2008'den bu yana sabit genişbant hızında yaklaşık %234 artış sağlanmıştır (Kasım 2008, 3,6 Mbps). Aşağıdaki tablo İngiltere'de muhtelif zamanlarda ölçülen ortalama sabit genişbant hızlarını göstermektedir.

Çizelge 3: İngiltere'de Ortalama Sabit Genişbant Hızı

Tarih	Ortalama Sabit Genişbant Hızı
Kasım 2008	3,6 Mbit/s
Mayıs 2009	4,1 Mbit/s
Mayıs 2010	5,2 Mbit/s
Aralık 2010	6,2 Mbit/s
Mayıs 2011	6,8 Mbit/s
Kasım 2011	7,6 Mbit/s
Mayıs 2012	9,0 Mbit/s
Kasım 2012	12,0 Mbit/s

Kaynak: OFCOM

Bu artışların gerçekleşmesindeki en önemli aktör kullanıcılarıdır. Kullanıcıların daha yüksek hızlı genişbant paketlerine geçmeleri hız artışına bir momentum kazandırmış olup 2012 Kasım verilerine göre İngiliz sabit genişbant kullanıcılarının yaklaşık %77'si 10 Mbps ve üzeri olarak adlandırılan paketlere sahip görünmektedir. Bu oranın bir önceki yılda %58 olduğu göz önünde bulundurulduğunda kullanıcıların hız artışına etkisi daha net anlaşılmaktadır.

Kullanıcıların daha hızlı paketlere yönelmeleri genişbant hizmetlerinin içerisinde yer alan süper hızlı hizmetlerin de (30 Mbps ve üzeri) oranını arttırmış olup Kasım 2011'de %5 olan bu oran, Kasım 2012'de iki katından fazla artarak %13'e çıkmıştır.

OFCOM Başkanı Ed Richards'a göre kullanıcıların daha yüksek hızlı paketlere yönelmesinin sebebi çevrimiçi video gibi yüksek hız gerektiren hizmetlerin sayısının ve her evde internete bağlanan cihaz sayısının artmasıdır. Bunun doğal bir sonucu olarak internet servis sağlayıcılar oluşan talebi karşılamaya çalışmakta ve şebekelerini güncelleyerek süper hızlı paketleri kullanıcılara sunmaktadırlar.

Hız artışının bir başka önemli sebebi kullanılan teknolojinin değişmesidir. Genişbantın temel unsuru olan ADSL gibi teknolojilerin yerini fiber altyapılara bırakması hız artışına teknik olarak imkân sağlamakta olup ADSL’de 10-16 Mbps sınırından öteye gitmeyi zorlaştıran teknik kapasite yetersizliği fiberin 100 Mbps ya da 1000 Mbps gibi esnek bant genişliği ile çözülmektedir.

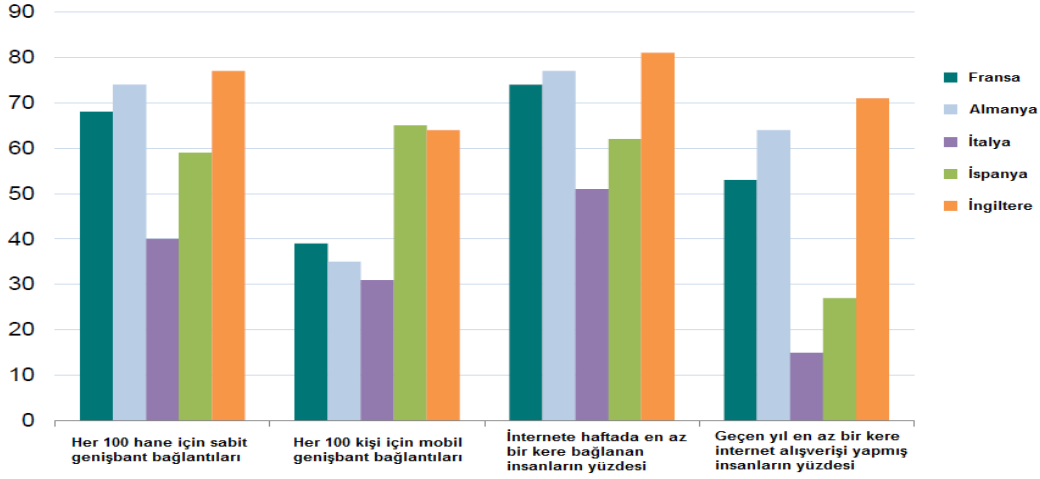
2. Genişbant Hedeflerinde Başarı

İngiltere Telekomünikasyon Bakanı Ed Vaizey’e ve İngiliz Hükümetinin genişbant stratejilerinin ekonomik anlamda olumlu etkisini gösteren 26 Şubat tarihli çalışmasına göre İngiltere genişbant piyasası düşük fiyatlar, yüksek rekabet ve tüketiciler için en uygun fiyatlarla çok sağlıklı bir şekilde ilerlemektedir.

Ed Vaizey’nin görüşleri OFCOM tarafından yayımlanan “Avrupa Genişbant Skor Skalası” isimli çalışmasına dayanmakta olup, söz konusu çalışma İngiltere’nin ulusal genişbant stratejilerini sağlıklı ilerletmesine yönelik önlemlerin sonuçlarını değerlendirmektedir. Çalışma temelde sabit, mobil ve süper hızlı genişbant için beş önleme odaklanmaktadır. Bu önlemler sırasıyla kapsama, kullanım, hız, fiyat ve seçim ile ilgilidir.

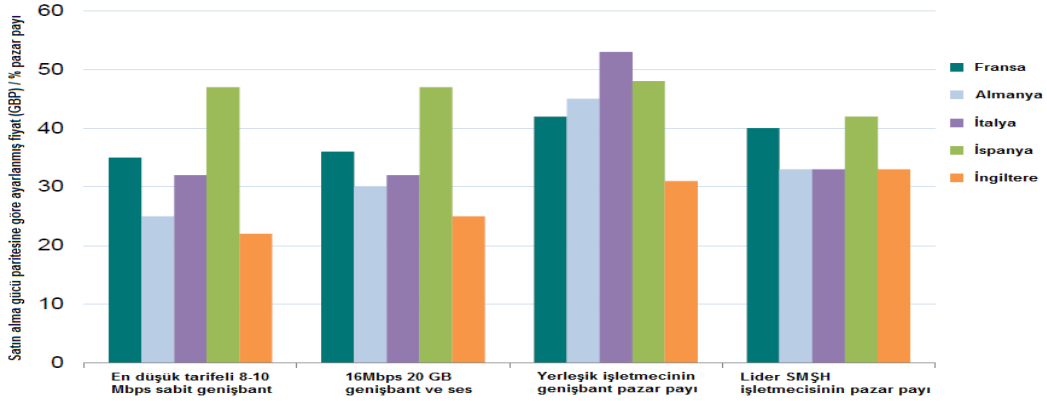
OFCOM’un bu çalışmayla yaptığı analiz diğer dört büyük Avrupa pazarıyla (Fransa, Almanya, İspanya ve İtalya) İngiltere’yi karşılaştırmakta, buna ek olarak da İngiltere’nin performansını karşılaştırılabilir veri olan noktalarda AB-27 ülkeleriyle karşılaştırmaktadır. Aşağıda yer alan şekiller bu karşılaştırmalardan bazılarını göstermektedir.

Şekil 1: Genişbant Bağlanılabilirliği ve İnternet Kullanımı

Kaynak: Cullen International

Şekil 2: Genişbant Ücretleri ve Tüketicilerin Seçimleri

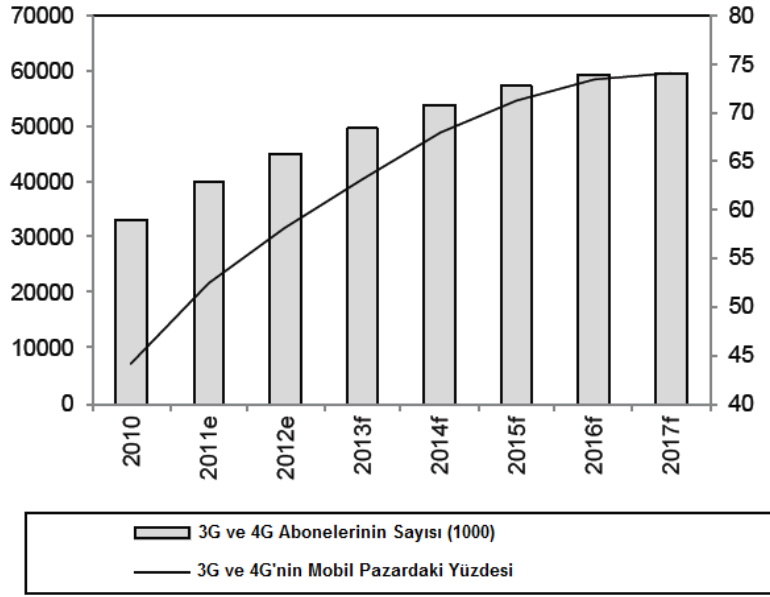

Kaynak: Cullen International

3. 3UK'nin Fiyat Yedekleme Stratejisi

İngiltere'nin dördüncü büyük mobil telefon işletmecisi Hutchison Telecoms (3UK), 2012 yılında rakiplerine göre daha fazla abone sahibi olmuştur. Bunun temel sebebi işletmecinin işletmekte olduğu ve sıkıntılı ekonomik dönemlerde tüketicileri daha fazla cezbeden fiyat yedekleme stratejisidir. İşletmeci bu stratejiden 3. yılında da net kar elde etmiş olup, bu stratejiyi devam ettirmesi geniş bir abone tabanına sahip olmasına yardımcı olmaktadır. Stratejinin ARPU değerlerine etkisi üzerinde negatif bir etkisi olmasına rağmen toplam gelire pozitif etkisi vardır.

Şekil 3: İngiltere’de 3N ve 4N’nin Gelişimi

Kaynak: BMI

3UK 2011’den 2012’ye kadar geçen 12 aylık sürede abone tabanına 900.000 yeni abone ekleyerek toplam abone sayısını 9,1 milyona çıkarmış olup bu rakam O2 tarafından elde edilen 697.000 ve Vodafone tarafından elde edilen 214.000 aboneye göre gözle görülür derecede fazladır. Pazarda lider konumda olan Everything Everywhere (EE) 2012 yılında 686.000 abone kaybetmiş olup 3UK 'nin bu hızlı abone artışı genel olarak agresif fiyat stratejisine dayanmaktadır. Bu stratejiye göre 3UK özellikle veri paketlerinde hep rakiplerinin altında fiyat vermeyi hedeflemiştir. İşletmeci Şubat 2013’te mevcut fiyatlarda hiçbir değişim olmadan 4N hizmeti vereceğini ilan etmiştir.

3UK’nin finansal performansı da abone sayısındaki artış kadar iyi olup ARPU’da bir önceki yıla göre %3 düşüş yaşanırken gelirlerde %9 artış yaşanmış ve 1.95 milyar sterlin gelir elde edilirken bunun kara yansıması 101 milyon sterlin olmuştur. 3UK pozitif kara ilk olarak 173 milyon sterlin ile 2010 yılında geçmiştir. Bunun temel sebebi EE ile yapılan şebeke paylaşımı anlaşmasıdır. Bu kar 2011 yılında 191 milyon sterlin ile yükselerek devam etmiştir. 2012 yılında 101 milyon sterlinlik göreceli daha düşük bir kar elde edilmesinin temel sebebi abone tabanını büyüten ancak gelirleri önemli ölçüde sınırlayan agresif fiyat stratejisidir.

BMI'ya göre İngiliz tüketicileri faturalarını düşürürken aynı miktarda ses ve veri hizmeti almaya devam etmek istedikleri için 3UK'nin teklifine sıcak bakmaktadır. Bu durum 3UK'nin abone tabanını güçlendirmeye devam edecek olup, söz konusu işletmeciye gelecekte fiyat politikaları konusunda esneklik sağlayacaktır.

1. Makinalar Arası Haberleşme (M2M)

İrlanda düzenleyici kurumu ComReg tarafından “Makinalar Arası Haberleşmede Numaralandırma” konulu istişare raporu, 28 Mart 2013 tarihinde yayımlanmıştır. İrlanda'da M2M kapsamında tahsis edilen numara sayısının mevcut durumda yeterli olduğu, ancak orta ve uzun vadede M2M uygulamalarının oldukça artacak olmasından dolayı ilgili rapor hazırlanmış ve konu gündemlerine alınmıştır. Söz konusu raporda;

- 2020 yılında Dünyada 50 milyar üzerinde M2M amaçlı cihazın şebekeye bağlı olacağı,
- İrlanda'da 2020 yılında M2M kapsamında, 25 milyon civarında bağlantının olmasının beklendiği,
- Telli ve telsiz sistemler üzerinden, cihazların birbirleriyle iletişimine imkân sağlayan M2M teknolojisinin, 2020 yılında 1/3'ünün mobil şebekeler kullanılmak suretiyle sunulmasının beklendiği,
- IPv6 adreslemesinin M2M cihazları için uzun dönemde iyi bir seçenek olmasının düşünüldüğü, ancak işletmecilerin kısa ve orta vadede E.164 numaralandırma planına göre işlem yapmak istediklerinin görüldüğü,
- Çoğu Avrupa ülkesinin M2M numaralandırması konusunda politika belirlediği ya da belirleme aşamasında olduğu ifade edilmektedir.

Raporda ayrıca kamuoyu görüşlerinin alınması hedeflenmekte olup, ekinde sualnameye yer verilmektedir.

1. 2012 Yılı Üçüncü Çeyrek Pazar Verileri

Hollanda Düzenleyici Kurumu OPTA (Yeni adıyla ACM) 2012 Yılı üçüncü çeyrek pazar verilerini yayımlamıştır. Buna göre, mobil pazarda üçüncü çeyrek itibariyle toplam mobil hat sayısının 22 milyona yaklaştığı, bunun 10 milyondan fazlasını faturalı abonelerin oluşturduğu, 5 milyonun üzerinde seyreden ön ödemeli abonelerin yanı sıra Sanal Mobil Şebeke Hizmeti (SMŞH) işletmecilerinden hizmet alan abone sayısının da 3 milyonu geçtiği, M2M (Makineler Arası İletişim- Machine to Machine) hatların sayısının ise 1,1 milyonu aştığı görülmektedir. Toplam 9 milyon civarındaki mobil genişbant abonelerinin 1,2 milyona yakınının ses harici mobil genişbant hatlarını (USB modem vb.) tercih ettiği dikkat çekmektedir. Hat sayısına göre pazar paylarına bakıldığında KPN %30-35 aralığında yer alan payıyla liderliğini korumakta, onu %25-30 aralığındaki pazar payıyla Vodafone takip etmektedir.

Sabit pazara bakıldığında toplam sabit ses abone sayısının 7 milyon civarında olduğu, bunların 2,5 milyonu geleneksel PSTN hizmetlerinden faydalanırken, 4,5 milyona yakınının ise PSTN+ VoB (Genişbant Üzerinden Ses-Voice over Broadband) hatlarını kullandıkları görülmektedir. Yerleşik işletmeci KPN'in geleneksel PSTN bağlantılarında pazar payı %85-90 aralığında iken, PSTN+ VoB bağlantılarında pazar payı %50-55 seviyelerindedir. Toplam perakende trafiğe göre pazar paylarına bakıldığında da KPN'nin payının %50-55 seviyelerinde seyrettiği gözlenmektedir. Üçüncü çeyrek itibariyle Taşıyıcı Ön Seçimi abone sayısı 312 bin, Toptan Hat Kiralama abone sayısı ise 295 bin seviyelerindedir.

Genişbant pazarına bakıldığında üçüncü çeyrek itibariyle Yerel Ağa Ayrıştırılmış Erişim kapsamında toplam abone sayısının 3,4 milyona yaklaştığı, bunun yaklaşık 2,5 milyonunu Yerel Ağa Tam Erişim abonelerinin oluşturduğu görülmektedir. Sabit genişbant teknolojilerine bakıldığında da DSL abone sayısının 3,3 milyon civarında olduğu, kablo internet abone sayısı 3 milyon seviyelerinde seyrederken, fiber abone sayısının ise henüz 340 bin mertebesinde olduğu gözlenmektedir. Sabit genişbant

hizmetlerinde yerleşik işletmeci KPN'nin pazar payının %40-45 seviyelerinde olduğu görülmektedir.²

İSPANYA

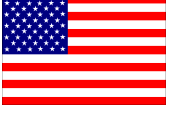
1. Yeni Nesil Erişim Risk Primi

İspanya düzenleyici kurumu CMT, 2012 yılı Kasım ayında yapılan bir kamuoyu görüşü alma süreci sonuçlarını takiben, yeni nesil erişim üzerinde düzenlenen toptan genişbant erişim hizmetleri için maliyet odaklı fiyat belirlerken vergi öncesi ağırlıklı ortalama sermaye maliyet hesaplamasını (AOSM) dâhil ederek, risk primini %4,81 olarak belirlemiştir.

Telefónica'nın 2012 yılı vergi öncesi nominal AOSM'u %10,48 olarak hesaplanmıştır. İskonto edilmiş nakit akımı ile diferansiyel iç oranlarının her ikisinin de getirisini içeren bir hesaplama dayalı bu risk primi 2016 yılı Şubat ayına kadar üç yıl süreyle geçerlidir ve geleneksel geniş bant erişim şebekeleri ile karşılaştırıldığında yeni nesil erişim yatırımları ile ilgili artan belirsizliği yansıtmaktadır.

CMT yakın zamanda toptan genişbant hizmetinin yeni bir katmanı Ethernet 2 (NEBA) için biraz daha farklı bir metodolojiye göre fiyatları ayarlamak üzere %15,14 AOSM önermiştir.

² Konuya ilişkin dokümanlara ve detaylı pazar verilerine <https://www.acm.nl/en/publications/publication/11227/Market-figures-for-the-third-quarter-of-2012/> linkinden ulaşılabilmektedir.

1. Herkes Bağlı Kampanyası

FCC 21 Mart 2013 tarihi itibariyle ‘‘Herkes Bağlı’’ adı altında ülke çapında bir kampanya başlatmıştır. Kampanyanın amacı Amerikan vatandaşlarını sayısal uçuruma karşı ücretsiz eğitmek, düşük ücretli internet erişimi ve bilgisayar sağlayarak bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanma oranlarını arttırmaya çalışmaktır. FCC’ye göre 21. yüzyılın iş gücü içerisinde sayısal okuryazarlığa sahip olmaktan daha önemli başka bir yetenek bulunmamaktadır ancak hâlihazırda 100 milyondan fazla Amerikalı hala genişbant internet erişimine ulaşmamış, 62 milyon Amerikalı ise henüz hiç internet kullanmamıştır. Bu gerçekler işığında ülkede sayısal uçurumu azaltmak Kurumun en önemli görevlerden biridir ve bu eksiklik ülke çapında bir kampanya olan ‘‘Herkes Bağlı’’ kampanyasıyla aşılmaya çalışılacaktır.

FCC Başkanı Julius Genachowski’ye göre sayısal izolasyonun yani bir başka deyişle en azından evde internet sahibi olmamanın topluma yarattığı maliyet her geçen gün artmakta ve internete bağlı olmayan Amerikan vatandaşları eğitim, sağlık ve çalışma hayatındaki önemli fırsatları her geçen gün artan bir şekilde kaçırmaya devam etmektedir. ‘‘Herkes Bağlı’’ kampanyası sayısal uçurumun avantajlı tarafındaki kitleyi hızla bytmeye yardımcı olacak olup Amerikan vatandaşlarına sayısal okuryazarlık seviyelerini arttırmaları için önemli bir fırsat yaratacaktır. Julius Genachowski’nin açıklamalarına destek veren Kurul yesi Mignon Clyburn da kampanyanın önemine dikkat çekmiş ve sayısal uçurumun günden güne azalmasını olumlu bir gelişme olarak değerlendirirken 62 milyon sayısının hala çok fazla olduğunu belirtmiştir. Clyburn’a göre bu sayının ivedilikle azaltılması Amerikan vatandaşlarının çok önemli hizmetlere rahat hızlı ve kesintisiz şekilde ulaşmasını sağlayacak olup bağlanılabilişliğin yarattığı potansiyel neredeyse sonsuzdur.

‘‘Herkes Bağlı’’ kampanyası Connect2Compete isimli bir sivil toplum kuruluşu tarafından yürütülen ve ana amacı toplumu eğitmek olan bir kampanyadır. Connect2Compete hayatlarında hiç bilgi ve iletişim teknolojisi kullanmamış bireylere

ulaşarak bu bireyleri internet kullanmak konusunda yalnızca eğitmeyecek, aynı zamanda cesaretlendirecektir. Sayısal okuryazarlığı düşük olan bireyler zaman geçtikçe kendini geliştirecekleri için verilen eğitimin seviyesi azaltılacak ve bireyin kendi ihtiyaçlarını kendisinin belirleyeceği temel sayısal okuryazarlık seviyesine getirilmesi sağlanacaktır. Kampanyanın ülke çapında yaygınlaştırılması için FCC yönetim kurulu kongrenin onaylaması amacıyla bir taslak hazırlamıştır. Bu taslağa göre her yıl 21 Mart gününün “Ulusal Sayısal Okuryazarlık Günü” olarak ilan edilmesi talep edilmektedir.

Connect2Compete kar amacı gütmeyen bir sivil toplum kuruluşudur ve genişbant adaptasyonu konusunda daha önce başka kampanyaların yürütülmesinde de başarıyla yer almıştır. Connect2Compete’e göre insanların bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanmamalarının temel iki sebebi, korkmaları ve ihtiyaç duymamalarıdır. Kampanyanın ana odağı bilgi ve iletişim teknolojileri kullanılmadan yapılan işlerin bu teknolojiler kullanılarak yapılması durumunda nasıl daha verimli olduklarını göstermeye çalışmaktır. Bu tür işlere örnek olarak ödev yapmak, fatura ödemek ya da iş bulmak sayılabilir.

“Herkes Bağlı” kampanyası üç sene sürecektir olup, televizyon, radyo ve dijital reklamlarla desteklenecek, buna ek olarak sosyal medyada bu kampanyada çalışacak gönüllüler için çağrılar yapılacaktır. Kampanyanın web sitesi EveryoneOn.org ve ücretsiz telefon numarası da 1-855-EVERY1ON bu unsurları desteklemek için kullanılacak olup en önemli katkı Amerikan halk kütüphanelerinden gelecektir. Amerikan halk kütüphaneleri ve Connect2Compete’in diğer ortakları ülke çapında binlerce noktada ücretsiz sayısal okuryazarlık eğitimi verecek olup, vatandaşlar kendilerine en yakın yeri kampanya internet sitesinden ya da telefon numarasından öğrenebileceklerdir. Temel eğitim programının içerisinde bilgisayar kullanma, e-posta adresi oluşturma, internette gezinme, sayısal bir özgeçmiş hazırlama ve ilgili sitelere yükleme ve temel sağlık verilerine erişme gibi en sık kullanılan hizmetler olacaktır.³

³ Konuya ilişkin detaylı bilgiye <http://www.fcc.gov/blog/3-2-1-everyoneon-connect2compete-and-ad-council-launch-new-digital-literacy-campaign> linkinden ulaşılabilmektedir.

2. Güneş Işığı Haftası: Açık Devlet ve Şeffaflık

11-18 Mart haftası Amerika Birleşik Devletlerinde Güneş Işığı Haftası olarak kutlanmaktadır. Güneş Işığı Haftası ulusal çapta açık devlet ve şeffaflık ilkelerine odaklanılan ve kampanyaları temel olarak ABD Adalet Bakanlığı tarafından yönetilen bir haftadır. Güneş Işığı Haftası'nın temel amacı devlet yönetimine kamu katılımıcılığının artırılmasıdır.

Bu hafta kapsamında diğer tüm devlet kuruluşları gibi FCC de ABD Adalet Bakanlığının girişimlerine ortak olmakta olup, kendisine bilgi almak amaçlı gönderilecek bilgi edinme formlarının doldurulmasına yönelik önemli hususları kamuyla paylaşmıştır.

FCC'nin Bilgi Edinme Biriminin açıklamalarına göre; 2012 yılı sonu itibariyle en eskilerden başlayarak 2012 yılı bilgi edinme başvurularının önemli bir bölümü cevaplanmış olup Kurumun web sitesi de bilgi edinme ihtiyacının azaltılmasına yönelik olarak geliştirilmekte ve güncellenmektedir. Tarafların sağlıklı bilgi alabilmesini teminen internet sitesinde bir elektronik okuma odası bölümü oluşturulmuş ve bu bölümde hakkında sıklıkla bilgi talep edilen hususlar kamuoyu ile paylaşılmıştır. Bu yaklaşımın sonucu olarak bilgi edinme talepleri 2011'den 2012'ye %15 azalmıştır ve 2013'te de azalmaya devam etmektedir.

FCC elektronik ortamda bilgi edinme başvurularında tüketicilere iki seçenek sunmaktadır. Bunlardan birincisi elektronik bilgi edinme formunu doldurmak ikincisi ise foia@fcc.gov adresine e-posta göndermektir. Her iki durumda da başvurunun hızla sonuçlandırılabilmesi için hangi bilgilerin doğru ve güncel olarak sunulması gerektiği FCC'nin internet sayfasında da listelenmekte olup bu bilgiler aşağıda yer almaktadır.

- E-posta ve/veya telefon numarası,
- Konuyu mümkün olduğunca açıklayan bir tanımlama,
- İstenilen bilgilerin hangi döneme ait olduğuna dair açıklama,
- Bilgi edinme kapsamında ödenmesi gereken ücretin teyidi,

- Hangi federal kamu kurumunun bu bilgilere sahip olabileceği konusunda açıklamalar,
- Talep edilen bilgiler kamunun faydası için kullanılacaksa bunun nasıl yapılacağı konusunda açıklama.⁴

⁴ Konuya ilişkin detaylı bilgiye <http://www.fcc.gov/blog/sunshine-week-open-government-and-transparency> linkinden ulaşılabilmektedir.

4. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER

BEREC

Avrupa Elektronik Haberleşme Düzenleyicileri Grubu (BEREC) 2010 yılının Ocak ayında aktivitelerine başlamış ve 2011 yılı içerisinde Avrupa Düzenleyiciler Grubu'nun yerini alarak tamamen fonksiyonel hale gelmiştir. BEREC'in başlıca görevleri;

- Düzenleyici kurumlar arasında ortak yaklaşımları belirlemek, en iyi uygulamaları öne çıkarmak ve AB düzenleyici çerçevesinin uygulanmasına yönelik rehberler oluşturmak,
- Talep eden düzenleyici kurumlara yardımcı olmak,
- Spesifik düzenleyici konulara ilişkin Komisyon'un taslak kararları, tavsiyeleri ve rehberlerine görüş oluşturmak

olarak sıralanabilir.

Ülkemiz, BEREC çalışmalarına gözlemci olarak katılmaktadır.

1. BEREC'in, Avrupa Komisyonu'nun Maliyet Esaslılık ve Ayrım Gözetmemeye İlişkin Taslak Tavsiyesine İlişkin Görüşü

BEREC, 2013'ün ilk Genel Kurulu'nda Avrupa Komisyonu'nun Maliyet Esaslılık ve Ayrım Gözetmemeye İlişkin Taslak Tavsiyesine Görüşünü açıklamıştır. Bu kapsamda BEREC, Avrupa genelinde genişbant yatırımlarının geliştirilmesi ve aynı zamanda rekabetin teşvik edilmesi hedeflerine bağlılığını bir kez daha yinelemiştir. BEREC'in Taslak Tavsiye Kararına ilişkin görüşleri aşağıda özetlenmektedir:

- BEREC etkili ayırım gözetmeme kurallarının rekabet için elzem olduğu ve yerleşik işletmeci ile alternatif işletmecilerin eşit şartlarda rekabetini sağladığı hususunda Komisyon'la aynı görüştedir. BEREC, nihai Tavsiye Kararı'nda, düzenleyici kurumların kendi ulusal pazarlarıyla ilgili en uygun yaklaşımı belirlerken farklı ayırım gözetmeme yükümlülüklerini oransal olarak değerlendirebilmeleri hususunun yer almasını beklemektedir.

- BEREC, Yeni Nesil Erişim Şebekelerine (YNEŞ) yatırımın desteklenmesinde toptan seviyede fiyat esnekliğinin önemli bir rolü olduğu görüşüne katılmakta, maliyet esaslılık yükümlülüğünün kaldırılması ile ayırım gözetmeme yükümlülüğünün getirilmesi arasında kurulacak bir bağlantının öngörülme yen sonuçlarından kaçınma hususunda Komisyon ile aynı görüşü paylaşmaktadır.
- BEREC, öncül ekonomik tekrarlanabilirlik testlerinin hâkim işletmecilerin yıkıcı fiyatlandırma davranışlarını önleme açısından gerekli olabileceği görüşüne katılmaktadır.

BEREC Komisyon'un, tahmin edilebilir ve istikrarlı bakır fiyatlarının maliyet esaslılık prensibi çerçevesinde sağlanması görüşüne katılmakta olup bunun YNEŞ'ye etkin yatırımları teşvik edeceğini ve erişim talep edenler için bir güvence olacağını belirtmektedir.⁵

ITU

Birleşmiş Milletler'in bilgi ve iletişim teknolojileri alanındaki uzmanlık kuruluşu olan ITU'nun genel merkezi İsviçre/Cenevre'de bulunmakta olup, dünya genelinde 12 bölge ve alan ofisi bulunmaktadır. 1865 yılında Uluslararası Telgraf Birliği olarak kurulan söz konusu kuruluşun kurucu üyeleri arasında ülkemiz de yer almaktadır. 193 üye ülkesi bulunan ITU'nun en önemli karar organı ITU Konseyidir ve ülkemiz, 2002 yılından bu yana üst üste 3 dönemdir Konsey üyeliği görevini yürütmektedir.

1. Düzenleyiciler Sempozyumu

3-5 Temmuz 2013 tarihlerinde, ITU tarafından gerçekleştirilecek 13'üncü Düzenleyiciler Sempozyumu, Polonya'da düzenlenecektir.

⁵ Konuya ilişkin ayrıntılara http://berec.europa.eu/eng/news_consultations/whats_new/1443-berec-adopted-an-opinion-on-the-commission-draft-recommendation-on-non-discrimination-and-costing-methodologies linkinden ulaşılabilmektedir.

Sempozyumda; düzenlemelerin ekonomik etkisi, patentler ve standartlar, sayısal artık, evrensel hizmetten en üst düzeyde yararlanma stratejileri, mobil ödemeler, IP adres ihtiyacı, yeni uygulamalar ve gelir kaynakları, dördüncü nesil düzenlemeler ve genişbant arabağlantı ücretlendirmesi konuları tartışılacaktır.

CEPT

Türkiye'nin de 1959 yılında diğer 18 Avrupa Ülkesi ile birlikte kurucu üyesi olduğu CEPT, Batı ve Doğu Avrupa'dan 48 ülkenin üye olduğu Avrupa merkezli bir kuruluştur. CEPT, posta ve telekomünikasyon alanlarında üyeleri arasında işbirliği ve dinamik bir pazar oluşturmak amacıyla tüm düzenleme ve frekans planlaması çalışmalarını, Avrupa Komisyonu ve Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü (ETSI) ile işbirliği içerisinde sürdürmekte ve alınan kararların AB mevzuatı haline getirilmesine yönelik çalışmalar yapmaktadır.

Türkiye, telekomünikasyon politikalarını Avrupa ile uyumlu olarak oluşturduğundan, CEPT'in frekans planlamaları ve telekomünikasyon düzenlemeleriyle ilgili çalışmalarını etkin bir şekilde takip etmektedir. Yapılan düzenlemelerin ve frekans planlamalarının altyapısında CEPT tarafından yürütülen bu çalışmalardan fayda sağlanmaktadır.

1. Elektronik Haberleşme Komitesi (ECC) toplantısı

Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Avrupa Konferansının 33. Elektronik Haberleşme Komitesi (ECC) toplantısı 5-8 Mart tarihleri arasında Bratislava (Slovakya)'da gerçekleştirilmiştir. Toplantıda alınan bazı kararlar aşağıda gösterilmiştir.

- a) **ECC Başkan Yardımcılığı Seçimi:** Fransa'nın başkanı olduğu Elektronik Haberleşme Komitesi (ECC)'nin Başkan Yardımcılığına Portekiz Düzenleme Otoritesi'nin (ANACOM) spektrum mühendisliği ve frekans planlamasından sorumlu dairesinde başkan yardımcısı olan **Jaime Afonso** seçilmiştir. Kendisi yakın zamana kadar yürüttüğü CEPT bünyesindeki Başkan

Yardımcılığı da dahil olmak üzere uluslararası konularda geniş deneyime sahiptir.

b) Trenlerin, Teknelerin ve Uçakların Uydu Yardımıyla Genişbantı

Kullanması: ECC; trenler, gemiler ve hatta uçaklar gibi hareketli platformların uydu yardımı ile daha iyi genişbant bağlantıları elde etmelerine imkan sağlayacak bir kararı kabul etmiştir. Mobil platformlar üzerindeki yer istasyonları (ESOMPs) olarak adlandırılan bu araçlar, bu hizmet için 17 ila 30 GHz (Ka-bant) arasındaki seçilebilir frekans aralıklarını kullanacaktır. Ka-band uyduları tipik olarak, spektrum kullanımında verimlilik artışına yol açan ve küçük kullanıcı terminal antenlerine izin veren küçük noktasal ışık huzmelerini kullanmaktadır. Bu yöntem 12 ila 18 GHz (Ku Bandı) arasındaki daha küçük aralıklarda mevcut mobil sistemlere göre daha fazla kapasite ve daha ucuz uygulama anlamına gelmektedir.

c) 700 MHz için Uyumlaştırılmış Teknik Koşullar ve UHF Bandı için Uzun

Vadeli Vizyon Konusunda Başlatılan Çalışmalar: ECC; 694-790 MHz frekans bandında kablosuz genişbant için kullanılabilen uyumlaştırılmış teknik koşulları tanımlamak için gerekli tüm çalışmaların yürütülmesi amacıyla bir yol haritasını kabul etmiştir. ECC; ayrıca Avrupa'da bütün UHF bandı için uzun vadeli bir vizyon geliştirilmesini desteklemek amacıyla temelde teknik konular üzerinde yoğunlaşan ama ekonomik, sosyal ve düzenleyici hususları da açıklayan birinci müzakereyi başlatmıştır.

2. Kısa Mesafeli Cihazlar İçin Daha Fazla Kapsama

ECC kısa mesafeli cihazların teknik koşulları hakkında Avrupa Komisyonu'na verilmek üzere önemli bir dizi tavsiyeyi kabul etmiştir. ECC ve Komisyonun mevcut spektrumun verimli kullanılma yöntemini geliştirmek amacıyla düzenlemeler geliştirdiği bu hayati aygıtlar hakkında düzenli bir aktivite döngüsüdür.

3. CEPT Bölgesi Boyunca GSM Bantlarında Teknolojik Seçimlerin Genişletilmesi

ECC çalışması (özellikle 19, 40, 41 ve 42 sayılı CEPT Raporları), GSM (900 ve 1800 MHz aralıkları) için kullanılan frekanslarda diğer teknolojilere izin vermek

amacıyla 2009 ve 2011’de alınan AB Kararlarının temeli olmuştur. ECC; UMTS için 900 MHz ve 1800 MHz frekans bantlarının belirlenmesi hususunda mevcut ECC Kararına bir revizyon yapılması konusunu kamuoyu görüşüne açmıştır (Aralık (06)13). AB Kararları ile ilgili olmayan 18 CEPT üyesi ülkede de bu bantlar genelinde kullanımı aşamalandırılan 3N ve 4N sistemleri (LTE ve WiMAX) için potansiyeli genişletecektir. Ancak GSM telefonlarının mevcut kullanıcılarının endişelenmesine gerek yoktur. ECC, gerektiği kadar ve gerektiği yerde GSM’nin çalışmasını korumak konusundaki kararlılığını vurgulamıştır.⁶

OECD

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD), İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra kalkınma ve yardımlaşma amacıyla kurulmuş bir ekonomik işbirliği örgütüdür. Halihazırda ülkemizin de üyesi olduğu OECD’nin 34 üyesinin büyük çoğunluğu gelişmiş ve serbest piyasa kapitalizmini benimsemiştir. Esas olarak OECD üye ülkelerden topladığı verileri analiz ederek üyelerinin ekonomik durumunu izlemekte ve ekonomik alanda politika önerilerinde bulunmaktadır. Bu çerçevede, düzenleyici reform, bilim ve teknoloji, internet, rekabet gibi konular OECD’nin ilgilendiği alanlar arasında yer almaktadır.

1. Güney Afrika’nın İş Yaratan Güçlü Ekonomik Büyüme Sağlamak için Daha Fazla Çabalaması Gerekir

OECD’nin Güney Afrika ile ilgili olarak son yayımladığı ekonomik durum raporunda Güney Afrika’nın iş yaratan güçlü ekonomik büyüme sağlamak için daha fazla çabalaması gerektiği ifade edilmektedir. Bu çabalar kapsamında öncelikle ekonomik büyümeyi destekleyen para ve maliye politikası bileşimi izlenmesi ve özellikle eğitimin iyileştirilmesini amaçlayan yapısal reformlara odaklanılması tavsiye edilmektedir. Rapor kapsamında özellikle şebeke endüstrilerinde piyasa yoğunlaşmasının yüksek olduğu ve söz konusu endüstrilere kamu iktisadi teşebbüslerinin hâkim olduğuna

⁶ Konuya ilişkin detaylı bilgiye [http://www.cept.org/ecc/news/ecc-meeting-\(bratislava,-slovak-republic\)-5th-8th-march](http://www.cept.org/ecc/news/ecc-meeting-(bratislava,-slovak-republic)-5th-8th-march) linkinden ulaşılabilir.

dikkat çekilmektedir. Ayrıca büyük firmaların elde ettikleri aşırı kârı toplu görüşmeler yoluyla çalışanlarıyla paylaştığı ve bazı sektörlerde firmaların birlikte hareket ederek küçük firmaların piyasaya girişini engelledikleri ifade edilmektedir. Dolayısıyla emek piyasasının iyi kazanan kayıt içi bir sektör ile düşük ücretli çalışan bir kayıt dışı sektör olmak üzere ikili bir yapı gösterdiği belirtilmektedir.

2. Türkiye ile İlgili Yayınlanan Çalışma

OECD Ekonomi Bölümü tarafından 2012 yılında “*Structural Reforms to Boost Turkey’s Long-Term Growth*” adlı bir çalışma yayımlanmıştır.⁷ Makalede özetle Türkiye’nin eğitim alanı ile emek ve ürün piyasalarında daha fazla reform yapmasıyla iş yaratarak güçlü ve sürdürülebilir ekonomik büyüme elde edilebileceği savunulmaktadır. Makalenin giriş kısmında ‘Anadolu Kaplanları’ olarak nitelenen bölgelerin basit ve düşük teknolojiye sahip tekstil, gıda, plastik ve metal endüstrilerinde özelleştiği belirtilerek, bu bölgelerde faaliyet gösteren şirketlerin Türkiye’nin ihracat pazarlarının çeşitlenmesine ciddi katkı sağladığı ifade edilmektedir. Ancak, Türkiye’nin ihracat yapısının sıradan düşük gelir grubu ülkelerinin ihracat yapısı olarak kaldığı ve bunun da ülkemizi daha düşük ücretli geliştirmekte olan ülkelerle rekabete zorladığı ve bu durumun ekonomide önemli bir kırılma yarattığı belirtilmektedir. Diğer taraftan düşük teknolojili, düşük katma değerli endüstriler Türkiye’nin geleneksel endüstri merkezlerinin dışına yayılırken Türkiye’nin gelişmiş bölgelerinde (İstanbul ve Marmara Bölgesi) ise daha yüksek teknolojili endüstrilere doğru yöneliş hızlanmıştır.

Makalenin yazarlarına göre modern ve yüksek verimliliğe sahip endüstrilerin büyümesi ve yayılması için destekleyici bir düzenleyici rejime ihtiyaç vardır. Diğer bir deyişle, ürün ve emek piyasalarına girişin tamamen serbest olması ve rekabetçi bir yapıda olması gerekmektedir. Makalenin yazarları ulusal ekonominin genel rekabet gücünü ve verimlilik artışını etkileyen enerji, telekomünikasyon ve ulaşım gibi şebeke endüstrilerinde düzenleyici çerçevenin yeterli olmadığını ifade etmektedir. Bu

⁷ Makalenin tamamına http://www.oecd-ilibrary.org/economics/structural-reforms-to-boost-turkey-s-long-term-growth_5k92smv7cnj1-en linkinden ulaşılabilir.

kapsamda, makalede ürün piyasası reformları ve rekabet ile ilgili olarak aşağıdaki önerilere yer verilmektedir:

- Özellikle enerji ve telekomünikasyon gibi şebeke endüstrilerinde alt piyasaların tamamen rekabete açılması,
- Doğal tekel özelliği gösteren piyasaların bağımsız düzenleyici kurullar aracılığı ile maliyeti minimize edecek şekilde düzenlenmesi,
- 2000'li yılların başında hazırlanan enerji sektörünün serbestleşme planlarının tamamen uygulanması,
- Dış ticaret rekabetine açık olmayan kilit önemdeki hizmet endüstrileri başta olmak üzere ekonominin tüm ana sektörlerinde rekabetin artırılması.

GSMA

GSMA (GSM Association – GSM Birliği) 220'nin üzerinde ülkeden 800 mobil işletmeciyeye ilaveten mobil ekosisteminde yer alan terminal cihazı üreticileri, yazılım şirketleri, teçhizat sağlayıcıları ve internet şirketleri ile finansal hizmetler, sağlık, medya, ulaştırma gibi sektörlerde faaliyet gösteren 230'un üzerindeki şirket ve kuruluşu bir araya getiren bir sivil toplum kuruluşudur.

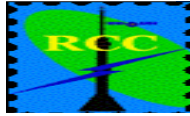
1. GSMA'dan Düzenleyici Reform Başlatma Çağrısı

GSMA'nın Genel Direktörü Anne Bouverot Mart ayında Brüksel'de gerçekleştirilen Avrupa Konseyi toplantısında Avrupa telekomünikasyon pazarına ilişkin olarak yaptığı açıklamada; Avrupa Komisyonu'nu, Avrupa'nın Sayısal Gündemindeki hedeflere ulaşmak için gerekli telekom altyapı yatırımlarını teşvik etmek amacıyla düzenleyici reform başlatmaya çağırmıştır.

Açıklamada, Avrupa'da rekabetçi telekom pazarına yönelik ilerlemenin; GSYİH, inovasyon ve AB 27 ülkelerinde yapılan yatırım için önemli bir destek sağlayacağı ve AB'yi son on yılda yüksek düzeylerde yatırım yapılan Amerika Birleşik Devletleri'nin genişbant pazar performansına yaklaştırabileceği ifade edilmiştir.

Avrupa Komisyonunun tek pazara ilişkin çalışmalarını tamamlamasına destek olmak istediklerini belirten Bouverot, önceliğin yatırımı teşvik edici ve düzenleyici yükü azaltıcı önlemlere verilmesi gerektiğini, canlı bir telekomünikasyon sektörünün tüm sektörlerde büyüme, istihdam, yenilikçilik ve sürdürülebilirliği artıracaklarını ifade etmiştir. Alınacak somut önlemler kapsamında ise, mobil genişbant için küresel olarak uyumlaştırılmış yeni spektrumun tahsisi ile pazar konsolidasyonunun önündeki engellerin kaldırılmasının da bulunması gerektiği belirtmiştir.

Özel yatırım, girişimcilik ve yenilikçiliğin önemini vurgulayan Bouverot, AB kurumlarının yatırım ve rekabeti destekleyen bir politika ve düzenleyici çerçeve sağlayarak kritik bir rol oynadığını, Sayısal Gündemin yeniden öne çıkarılmasının Avrupa'da istihdam yaratılmasına katkıda bulunacağını ve Avrupa'nın telekomünikasyon alanındaki liderliği tekrar kazanmasına yardımcı olabileceğini ifade etmiştir.

RCC

Bağımsız Devletler Topluluğu Haberleşme Birliği (BDTHB); Bağımsız Devletler Haberleşme İdarelerinin Başkanları tarafından; telekomünikasyon ve posta iletişimi alanında yeni bağımsız devletler arasındaki işbirliğini yürütmek amacıyla, 17 Aralık 1991 tarihinde Moskova'da kurulmuştur. Birliğin 12 üyesini; Azerbaycan, Belarus, Ermenistan, Gürcistan, Kazakistan, Kırgızistan, Moldova, Rusya, Tacikistan, Türkmenistan, Özbekistan ve Ukrayna Komünikasyon İdareleri oluşturmaktadır. Bulgaristan, Letonya, Litvanya, Slovenya, Estonya ve Intersputnik (International Satellite Communications Organization) ise gözlemci statüsü ile çalışmalara katılmaktadır.

1. EMS Uzmanları Uluslararası Çalıştayı

12-15 Mart 2013 tarihlerinde Moskova kentinde, Rusya Federasyonu İletişim İdaresi ile UPU (Universal Postal Union-Evrensel Posta Birliği) Uluslararası Bürosu EMS (Elektronik Mesaj Servisi) Departmanı tarafından EMS servis sunucuları uzmanlarına

yönelik uluslararası çalıştay düzenlenmiştir. Azerbaycan, Beyaz Rusya, Kazakistan, Letonya, Litvanya, Moldova, Rusya Federasyonu ve Özbekistan'ında aralarında bulunduğu onbeşten fazla (Avrupa'dan ve BDT üyesi) ülke çalıştaya katılmış olup, bu ülkelerden 40'tan fazla kişi çalıştaya iştirak etmiştir.

Çalıştay sırasında EMS 2013-2016 yılları iş planı tartışılarak, ekspres posta öğelerinin izlenmesi ve raporların hazırlanması, hizmet sunum kalitesinin izlenmesi, teslim tarihlerinin onaylanması ve posta öğeleri gönderim süreci için elektronik mesaj alışverişi, ekspres posta öğelerinin taşıma ve teslim süreci ile kabulünün güvenlik standartları, ekspres posta öğelerinin gümrük beyannameleri ile gümrük kontrolü, gümrükten geçen öğelere ait elektronik bilgi alışverişi konuları üzerine odaklanılmıştır.

Çalıştayın EMS müşterilerine ayrılan geniş bir bölümünde; EMS'nin müşteriler için ne ifade ettiği, sağlanan EMS hizmetlerinin adlandırılması, yeni EMS ürünlerinin pazarlama teklifleri ve seçenekleri üzerinde durulmuş, EMS hizmetleri hakkında karşılıklı düzenleme konuları, iş göstergelerine bağlı ödeme planları ile karşılıklı anlaşma imzalanma olasılığı ve gelecek planları görüşülmüştür.